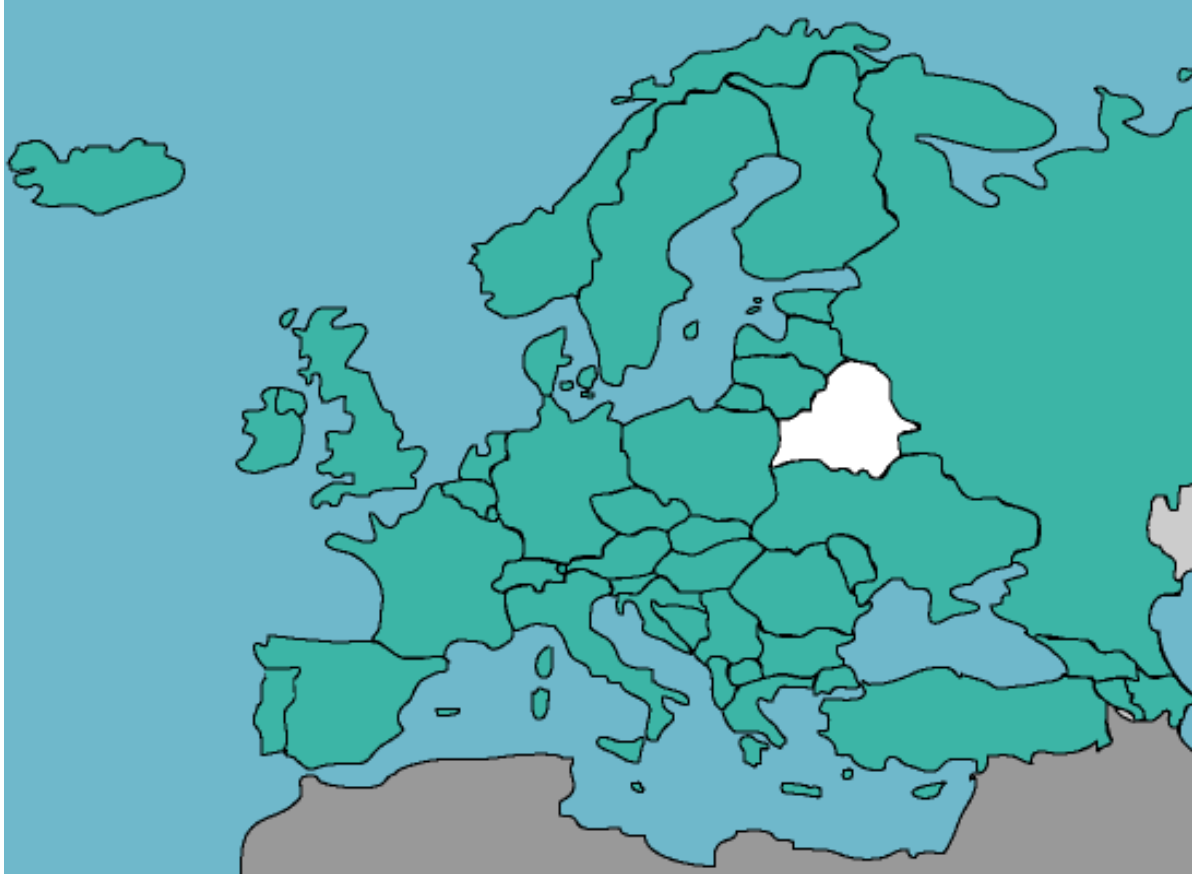

Lisans, Yüksek lisans ve Doktora Eğitim Sistemi

İçindekiler

1. Bolonya-Süreci ve Türk Yükseköğretim Sistemi'nin Karşılaştırılması

2. Bergen Toplantısı ve Katılımcıları

3. Yükseköğretim Sistemi'nin Temel Çerçevesi

4. Bolonya Süreci'nin Üye Ülkelerdeki Seyri

5. Kalite Güvencesi'ni Sağlama

6. Türk Üniversitelerinin Yeri

7. Bitirirken

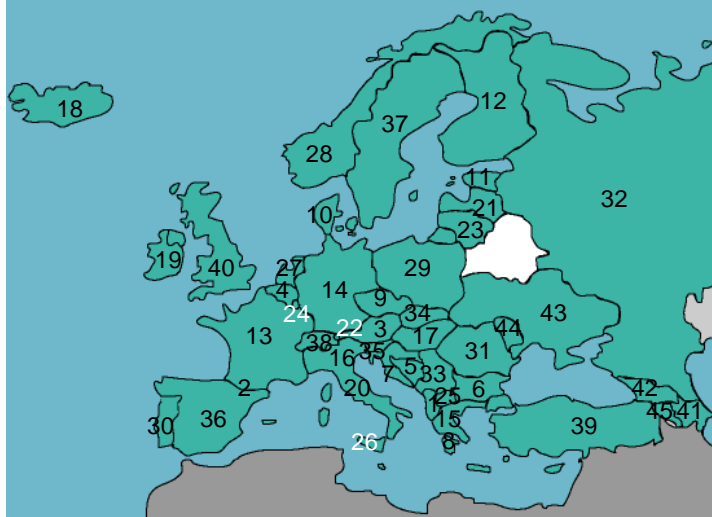

Bolonya Deklarasyonu'na Yıllara göre Katılan Ülkeler

Haziran 1999 yılında Bolonya'da **29**, Mayıs 2001 yılında Prag'ta **32**, Eylül 2003'te Berlin'de **40** ve Mayıs 2005'te Bergen'de **45** Avrupa ülkesi Yükseköğretim'den sorumlu bakanlarının katılımıyla 2010 yılına kadar Avrupa Yükseköğretim Alanı'nı oluşturmayı karar altına aldılar.

Bologna Sürecine Katılan Ülkeler Haritası

1		ARNAVUTLUK	17		MACARİSTAN	32		RUSYA
2		ANDORRA	18		İZLANDA	33		SİRBİSTAN-
3		AVUSTURYA	19		İRLANDA	34		KARADAĞ
4		BELÇİKA	20		İTALYA	35		SLOVAKYA
5		BOSNA-HERSEK	21		LETONYA	36		SLOVENYA
6		BULGARİSTAN	22		LİHTENŞTAYN	37		İSPANYA
7		HIRVATİSTAN	23		LİTVANYA	38		İSVEÇ
8		GKRY	24		LÜKSEMBURG	39		İSVİÇRE
9		ÇEK CUM.	25		MAKEDONYA	40		TÜRKİYE
10		DANİMARKA	26		MALTA	41		İNGİLTERE
11		ESTONYA	27		HOLLANDA	42		AZERBAYCAN
12		FİNLANDİYA	28		NORVEÇ	43		GÜRCİSTAN
13		FRANSA	29		POLONYA	44		UKRAYNA
14		ALMANYA	30		PORTEKİZ	45		MOLDAVYA
15		YUNANİSTAN	31		ROMANYA			ARMENİSTAN
16		VATİKAN						

Bologna Sürecine katılan ülkeler, Kurum ve Danışma Kurulu Üyeleri

1 ARNAVUTLUK

2 ANDORRA

3 AVUSTURYA

4 BELÇİKA

5 BOSNA-HERSEK

6 BULGARİSTAN

7 HIRVATİSTAN

8 GKRY

9 ÇEK CUM.

10 DANİMARKA

11 ESTONYA

12 FİNLANDİYA

13 FRANSA

14 ALMANYA

15 YUNANİSTAN

16 VATIKAN

17 MACARİSTAN

18 İZLANDA

19 İRLANDA

20 İTALYA

21 LETONYA

22 LİHTENŞTAYN

23 LİTVANYA

24 LÜKSEMBURG

25 MAKEDONYA

26 MALTA

27 HOLLANDA

28 NORVEÇ

29 POLONYA

30 PORTEKİZ

31 ROMANYA

32 RUSYA

33 SIRBİSTAN-KARADAĞ

34 SLOVAKYA

35 SLOVENYA

36 İSPANYA

37 İSVEÇ

38 İSVİÇRE

39 TÜRKİYE

40 İNGİLTERE

41 AZERBAYCAN

42 GÜRCİSTAN

43 UKRAYNA

44 MOLDAVYA

45 ARMENİSTAN

46 AB-KOMİSYONU (TAM ÜYELİK HAKKINA SAHİPTİR)

Danışma Kurulu Üyeleri:

Europarat, National Unions of Students in Europe (ESIB), paneuropäische Education International (EI), European Network for Quality Assurance in Higher Education (ENQA), European University Association (EUA), European Association of Institutes in Higher Education (EURASHE), European Centre of Higher Education (UNESCO-CEPES), Union of Industrial and Employers Confederations of Europe (UNICE)

ATA
Avrupa-Türkiye Araştırmaları Enstitüsü
ITES
Institut für Türkisch-Europäische Studien

Rappstraße1
20146 Hamburg

Telefon: 040-410 21 21
Fax: 040-41 35 01 70

www.ites-europa.de
Email: ITES-Hamburg@gmx.de

Grafik 1: Yükseköğretim Sisteminde Transformasyon Sürecini Kapsayan Temel Çerçeve

Lisans, Yüksek lisans ve Doktora Yükseköğretim Sistemi

Yükseköğretim'de 1. Basamak

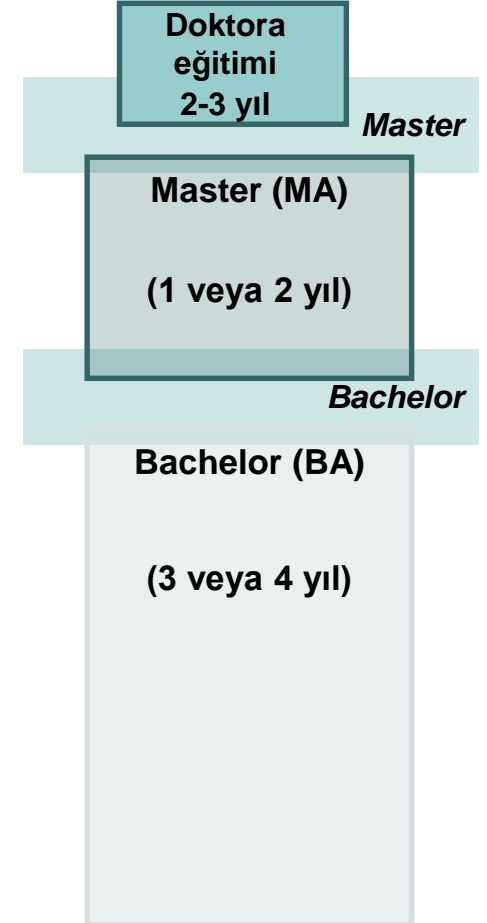
- Lisans eğitimi (Bachelor (BA)/undergraduate)
En az üç yıl (Almanya'da 3 veya 4 yıl)
- İstihdama dönük kalifikasyon verme

Yükseköğretim'de 2. Basamak

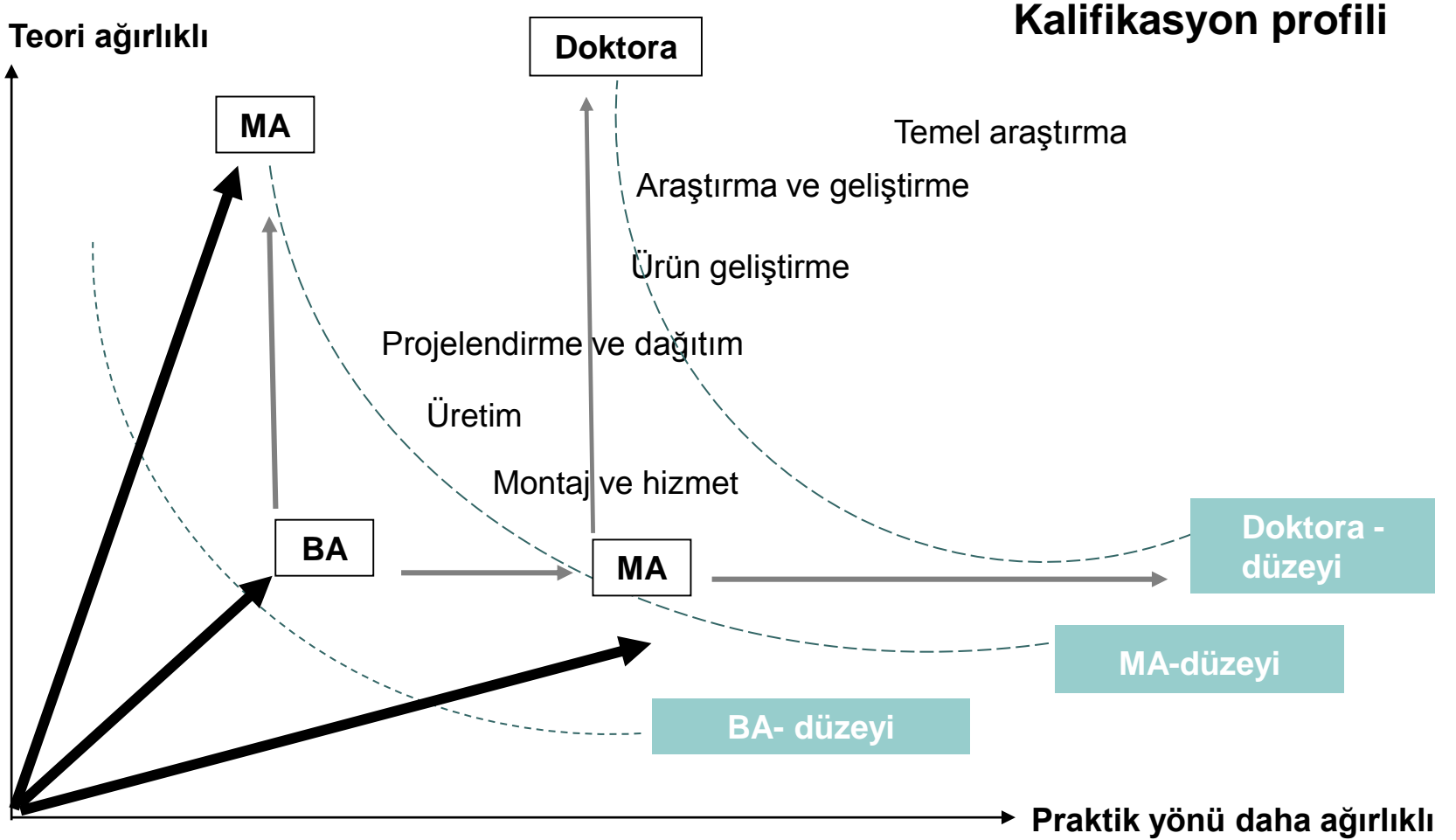
- Yüksek lisans (Master (MA)/graduate)
- Başlamak için lisans eğitimini bitirmiş olma
- Almanya için BA +MA toplam olarak 5 yıl olarak öngörülmüştür

Yükseköğretim'de 3. Basamak

- Doktora eğitimi

Lisans, Yüksek lisans ve Doktora Eğitim Sistemi

Quelle: <http://www.tfh-berlin.de/bologna/> ve ITES- Arşivi

Bologna Deklarasyonu

Kolay Anlaşılabilir ve Karşılaştırılabilir bir Mezuniyet Sistemi

Hedef: Uluslar arası rekabet gücünün artırılması ve çalışma olanaklarının çoğaltılması
İki/üç basamaklı yükseköğretim sistemi

Kalite Güvencesinin Sağlanması

Karşılaştırılabilir kriterler ve yöntemler geliştirme

Akademik hareketliliğin öğrencileri, öğreticileri ve idari personeli kapsayacak şekilde genişletilmesi ve mevcut engellerin kaldırılması

Lisans ve Yüksek lisans Eğitim Sistemi

Avrupa Kredi Transfer Sistemi'nin (European Credit Transfer System = ECTS) Bolonya Süreci'ne katılan tüm ülkelerin yüksek okullarına yayılması

- Her eğitim yılı için 60 Kredi notu (ECTS)
- Temel: Çalışma Yüğü (takriben her yıl için 1800 saat, takriben her kredi notu için 30 saat)
- Sunulan Program: Dersler, Yazılı ev ödevleri, Bitirme Tezleri, Projelerde çalışma vsr.
- Belgeleme zorunluluğı
- Akümülatif sistem

Modularize Etme

- Konu ve zamanı açısından sınırlı müfredat
- Spesifik bilgi ve beceri kazandırma (Sonuç almaya dönük yönlendirme)
- Sunulan müfredatla ilgili imtihan
- Dersler: Takriben 10 Kredi notu

Diploma Eki (DE)/Diploma Supplement)

- Müfredatla ilgili ingilizce açıklayıcı bilgiler

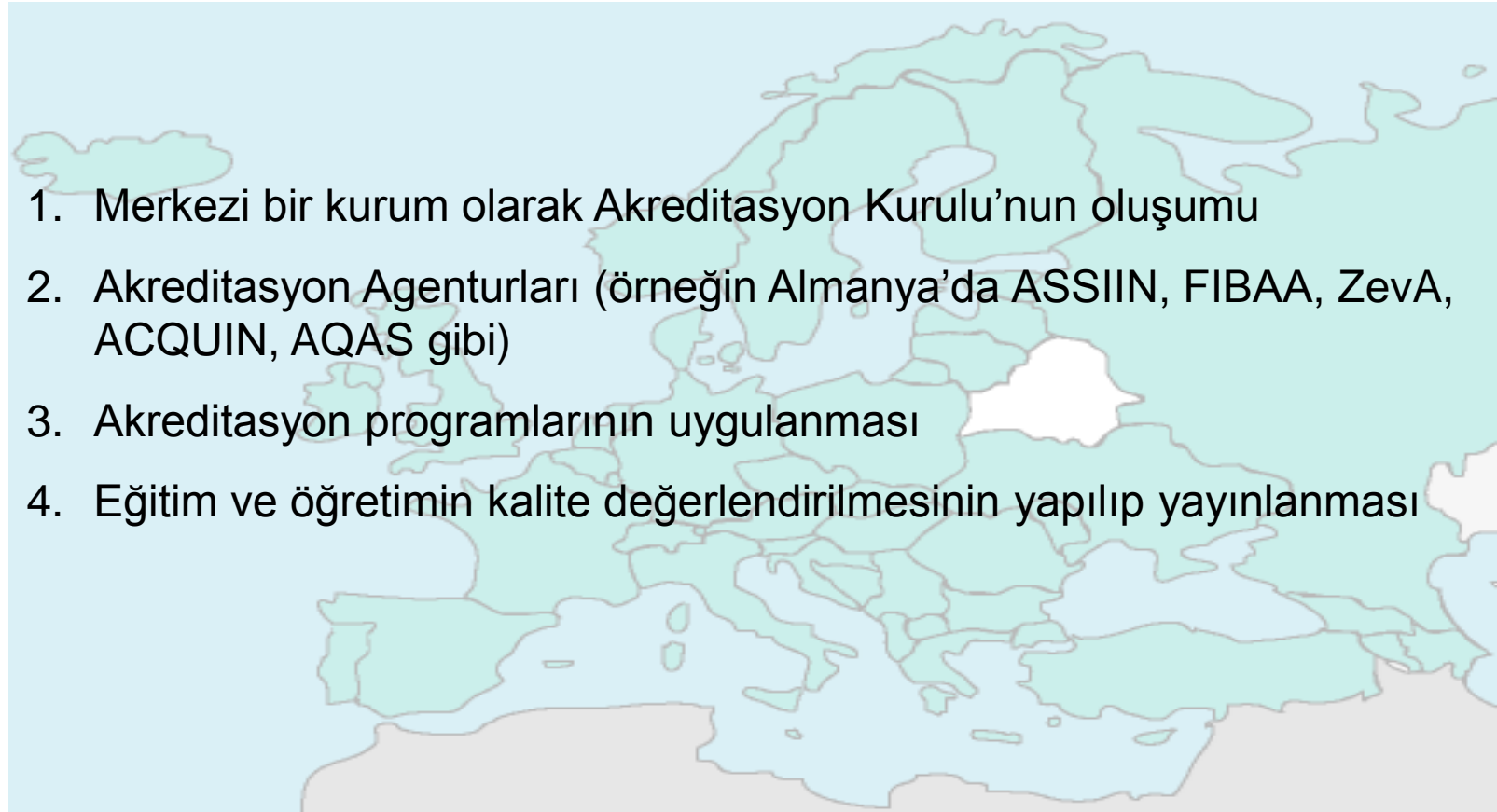
Akreditasyon ve Sertifika Sistemi'nin Yapısı

- Merkezi bir kurum olarak Akreditasyon Kurulu'nun oluşumu ve Akreditasyon Ajansları'nın kurulup yaygınlaştırılması (örneğin Almanya'da ASSIIN, FIBAA, ZEvA, ACQUIN, AQAS gibi)
- Akreditasyon programlarının uygulanması
- Eğitim ve öğretimin kalite değerlendirilmesinin yapılıp yayınlanması
- Audit-Teams
- Üçüncü kurumlardan gelen uzmanlarca eğitim ve öğretimin değerlendirilmesi
- Üniversite, bölüm veya program düzeyinde içeriğe dönük akademik değerlendirme
- Akademik ve mesleki uzmanlık kurulları
- Mesleki özellikleri olan bölümlerin değerlendirilmesi

Akreditasyon ve Sertifika Sistemi'nin Yapısı

1. Merkezi bir kurum olarak Akreditasyon Kurulu'nun oluşumu
2. Akreditasyon Agenturları (örneğin Almanya'da ASSIIN, FIBAA, ZevA, ACQUIN, AQAS gibi)
3. Akreditasyon programlarının uygulanması
4. Eğitim ve öğretimin kalite değerlendirilmesinin yapılıp yayınlanması

Lisans ve Yüksek lisans eğitimi sisteminin getirileri

- 1. Modullara göre yükseköğretim sürecinin öğrenci tarafından şekillendirilmesi**
- 2. Ulusal ve uluslar arası akademik hareketliliğin hızlandırılması**
- 3. Müfredata dönük opsiyonların fleksibil olarak düzenlenebilmesi**
- 4. Yükseköğretimi terk eden öğrenci oranının düşmesi**
- 5. Yükseköğretim süresinin kısaltılması**

Bir ülkenin geleceği o ülkedeki eğitim sisteminin başarısı ve kalitesiyle orantılıdır

ATA
Avrupa-Türkiye Araştırmaları Enstitüsü

ITES
Institut für Türkisch-Europäische Studien

Doç. Dr. Harun Gümrükçü
Rappstraße 1
20146 Hamburg

Telefon: 00 49 40 410 21 21
Fax: 0049 40 41 35 01 70

ites-hamburg@gmx.de
www.ites-europa.de

